

Юліана Кацемба

256 сторінок, волинського часопростору
Рецензія на книгу В. О. Єршова
«Волинські полоністичні студії» (2014)

У науковому збірнику на матеріалі творчості Ф. Добшевича, Є. Івановського, Г. Олізара, Ю. І. Крашевського, Ю. Словацького, А. Фелінського, М. Чайковського та ін. висвітлені основні тенденції та закономірності поступу української польськомовної літератури Правобережної України, форми колективної свідомості, історичної пам'яті волинської художньої літератури у синхронічному та діахронічному контекстах.

Монографія проф. В. О. Єршова є систематичним і комплексним дослідженням літератури київсько-волинського простору, що писалася польською мовою. У збірнику поставлені актуальні проблеми сучасного літературознавства: генології, поетики, взаємовпливів жанрових та родових форм; поетики, аксіології, мультикультуралізму тощо. За своєю структурою основний зміст рецензованої монографії складається з трьох логічно-відбудованих і пов'язаних між собою розділів, у яких розкриваються такі питання, як: київсько-волинський літературний простір і міфопростір в напрямках, групах, котеріях; простір, час, епоха у творчості окремих письменників Правобережжя; Густав Олізар у часі і просторі.

Автор заглиблюється у складну проблематику – визначення міфологічної візії Правобережної України у творах польських письменників, окреслюючи урбаністичні міфи та їх складові Києва, Бердичева, Коростишева та ін.; підкреслює перевагу мемуаристичної літератури над іншими жанрами польськомовної літератури краю, оскільки вона є найбільш точною та адекватною у відтворенні міфо- та часопростору; визначає піджанрові різновиди мемуаристично-щоденникового жанру.

У центрі уваги науковця творчість Г. Олізара, якому він виділив окремих, третій розділ. Його творчість розглядається на широкому тлі епохи та українсько-польського помеж'я.

Актуальність дослідження полягає у прагненні з'ясувати внутрішні закономірності історико-літературного процесу у плані взаємодії і взаємовпливу різних культур. Потужна методологічна база дослідження забезпечує ґрунтовність та переконливість праці, унеможливлюючи спекулятивні твердження й висновки. Монографії властива стильова єдність, єдиний термінологічний простір, логіка дослідження як цілісна наукова система, де послідовно розгортаються проблеми генези та історичної еволюції польськомовної літератури Правобережної України.

Монографія проф. В. О. Єршова «Волинські полоністичні студії» є оригінальною, автентичною, демонструє високий науковий рівень, має глибоке теоретичне й практичне значення.

© Кацемба Ю